

Aan: De commissie Ruimte, Wonen en Klimaat

**Betreft: Brandbrief voor bescherming buurgemeentenbelangen bij zorgvuldige afweging
Amsterdamse windturbines**

Datum : 14 april 2021

Geachte commissie Ruimte, Wonen en Klimaat van de Provincie Noord-Holland,

De burgers en de gemeenteraad van Landsmeer maken zich ernstige zorgen over de invulling van de Amsterdamse plannen om 17 windturbines te plaatsen. De Amsterdamse wethouder Van Doorninck heeft gezegd geen rekening te hoeven houden met buurgemeenten en dat is een bedreiging voor onze woningbouwplannen, recreatie, natuur, woningwaarde en welzijn. Alstublieft, bescherm ons.

De situatie

In Amsterdam en omstreken heerst onder veel bewoners onrust over de ambities van het Amsterdamse college om 17 windturbines te plaatsen. Dit heeft geresulteerd in onder meer een historisch aantal van 160 insprekers¹. Tijdens daaropvolgende insprekavonden traden nog honderden burgers meer op. Posters en spandoeken zijn op veel locaties zichtbaar. Ook een petitie tegen windturbines bij woonwijken is duizenden keren ondertekend².

In Landsmeer is op 28 januari 2021 een motie aangenomen tegen windturbines op eigen grondgebied én nabij de gemeentegrenzen.³ Gemeente Landsmeer heeft dat duidelijk naar Amsterdam gecommuniceerd.

Amsterdam heeft echter bij monde van wethouder Van Doorninck laten weten geen rekening te hoeven houden met buurgemeenten waar het gaat om de plaatsing van windturbines. Wij citeren de wethouder: *“wij kunnen niet zeggen dat als buurgemeenten geen windmolens willen, wij ze dan ook niet gaan plaatsen”*. (Raadsvergadering d.d. 10 februari 2021, Amsterdam).

Gemeenteraadsleden van Amsterdam hebben in de raadsvergadering van 10 februari, 54 moties ingediend om de coalitieplannen van het college bij te sturen. De coalitie heeft echter vrijwel alle moties verworpen. Ook twee voor ons als buurgemeenten zeer belangrijke moties zijn verworpen door de coalitie, namelijk motie nr. 57: *“geen windturbines plaatsen aan de grenzen van buurgemeenten als deze buurgemeenten hier bezwaar tegen hebben”* en motie nr. 74 *“goede afstemming met onze buurgemeenten is belangrijk voor het draagvlak en om een clustering van windmolens aan onze grenzen te voorkomen.”*

Deze ontwikkelingen verbazen ons en baren ons ernstige zorgen, samen met vele andere buurgemeenten waaronder Oostzaan en Weesp.

Gelukkig is in uw Provincie op 8 maart 2021 een motie aangenomen waarin u oproept buurgemeenten te betrekken bij het bepalen van draagvlak waar het gaat om de plaatsing van windturbines. Meer precies roept de motie op om bij gemeenten sterk aan te dringen op een goede en adequate afstemming met de aangrenzende buurgemeenten van de zoekgebieden. Wij voelen ons gesteund door deze motie. Echter, Amsterdam geeft nog geen gehoor aan deze oproep en lijkt nu aan te sturen op een fase van participatie, waarover zij zelf zegt dat als men in zo'n proces opteert

¹ Zie bijv.: <https://www.at5.nl/artikelen/206664/maar-liefst-160-sprekers-bij-insprekavondover-windmolens>

² <https://windalarm.amsterdam/petitie>

³ <https://ris2.ibabs.eu/Agenda/Details/landsmeer/04e78825-57df-48a1-a2c2-803c95102d72> Onder punt 9.3.2.

om geen windmolens te plaatsen, dat dit geen verplichting is voor Amsterdam. Dat lijkt ons niet vallen onder de noemer 'adequate afstemming'.

Het probleem

Door de opstelling van Amsterdam worden buurgemeenten onderdrukt. Het is onbestaanbaar dat gemeente Amsterdam, tegen het beleid van buurgemeenten in, windturbines kan plaatsen, dichtbij onze woonwijken, aan en in ons groen, en daarmee onze plannen dwarsboomt om bijvoorbeeld woningen te realiseren teneinde hoofd te bieden aan de hoge woningnood. Draagvlak hiervoor is zoals gezegd in onze gemeente afwezig bij de burgers en de gemeenteraad, maar toch zou Amsterdam strikt genomen haar plannen kunnen realiseren binnen de omgevingsregeling – al dan niet met een beroep op de uitzonderingsregel die in het coalitieakkoord van de provincie is afgesproken⁴. Met alle gevolgen van dien:

Amsterdam gaat dan in feite over haar stadsgrenzen heen besturen. Immers zal Amsterdam met de plaatsing van turbines aan onze gemeentegrens onder meer frustreren:

- I. Mogelijke woningbouw in het gebied nabij de gemeentegrens in de toekomst;
- II. Het handhaven van groene recreatieplekken nabij de gemeentegrens;
- III. Het mogelijk aanleggen van natuurreservaten of recreatieplekken in de toekomst;
- IV. Het beschermen van trek- en weidevogels in onze natuurgebieden;
- V. Het beschermen van bedreigde diersoorten in onze natuurgebieden;
- VI. Het welzijn in woonwijken (met name door ernstige geluidshinder en risico's op gezondheidsschade) en de waarde van woningen.

NB: Eén van de opties die Amsterdam onderzoekt is één losstaande windturbine, 5 meter van de grens met Landsmeer, in het Beschermd Provinciaal Gebied Landsmeerderveld. Geen lijnopstelling en vlakbij woonwijken in Amsterdam en Landsmeer (pál in de slagschaduw) met 24.000 inwoners in een straal van 1,5km. Direct naast de snelweg, oprit, fietspad, vaarweg, sportvelden en benzinestations. In onze ogen laat dit zien hoe wanhopig dit zoekproces is.

Uw rol

In het coalitieakkoord van uw college is het volgende vastgelegd ten aanzien van windenergie in de MetropoolRegio Amsterdam (MRA): *"...Dit betekent dat niet op elke locatie windmolens kunnen worden geplaatst, maar dat een zorgvuldige afweging zal plaatsvinden."* In dat akkoord is helaas een expliciete voorwaarde van "draagvlak" losgelaten wat betreft de MRA⁵.

Verzoek 1

Wij roepen u op om de beloofde zorgvuldigheid te hanteren voor buurgemeenten: bescherm de (ontwikkelings-)belangen van de buurgemeente en inwoners bij de invulling van windturbineplannen door gemeente Amsterdam. Een terechte voorwaarde daarvoor is uiteraard dat wij als buurgemeente ook onze verantwoordelijkheid nemen in de RES, en dat doen wij ook – en wel op een manier die bij ons gebied, onze burgers en onze plannen past. Wij raken als gemeente anders de regie kwijt over het zelf kunnen invullen van een passend beleid. Dat is onacceptabel. Concreet:

⁴ Uit het coalitieakkoord: "(...) Daarom wijzigen wij het beleidskader Wind op land. (...)". Zie verder: Omgevingsverordening NH2020 artikel 6.27, lid 4, sub b en Concept ontwerp Omgevingsverordening NH20222, onder meer 6.35.

⁵ In een conceptversie van de omgevingsregeling was nog sprake van een artikel 2.b waarin stond dat er ook duidelijk draagvlak moest zijn van omwonenden. Nu staat er dat een verzoek tot uitzondering informatie moet omvatten "of en hoe inwoners en stakeholders zijn betrokken". Dat geeft met name buurgemeenten onvoldoende bescherming.

Hanteer alstublieft als Provincie duidelijk lokaal draagvlak als harde voorwaarde voor windturbines op of langs de grond van Amsterdamse buurgemeenten. Afwezigheid van duidelijk draagvlak kan bijvoorbeeld blijken uit een motie of besluit van de buurgemeente.⁶

Wij verzoeken u opvolging te geven aan bovenstaande en vernemen graag uw reactie.

Afstandsnorm

Aanvullend willen wij u een additioneel gerelateerd punt voorleggen, met betrekking tot de afstandsnorm.

Omdat de expliciete voorwaarde van “draagvlak” is losgelaten kan de gemeente Amsterdam zoals gezegd een uitzondering aanvragen bij de Provincie, ook voor plaatsing van windturbines binnen 600 meter van woningen. Invulling van de “zorgvuldige afweging” uit het coalitieakkoord is ook hier niet nader gedefinieerd, terwijl het omwonenden direct raakt.

Verzoek 2

Wij roepen de Provincie op om duidelijk draagvlak bij omwonenden altijd als voorwaarde te stellen voor afstanden binnen de 600 meter. Nederland wil van haar burgers gedragsveranderingen naar de toekomst toe als het gaat om duurzaamheid en daarom is het van belang te voorkomen dat men ernstig gefrustreerd raakt op het klimaatonderwerp en het vertrouwen in de overheid verliest. Het belang van dit breed maatschappelijk draagvlak delen wij in dit land met elkaar, dus ook als buurgemeenten. Concreet:

Verleen alstublieft als Provincie geen goedkeuring voor windturbines binnen 600 meter van woningen als draagvlak van omwonenden ontbreekt (een meerderheid is tegen).

Wij verzoeken u ook opvolging te geven aan bovenstaande en vernemen graag uw reactie.

Tot slot spreken wij de hoop uit dat voortschrijdend inzicht op korte termijn zal leiden tot gepaste regelvorming met betrekking tot afstand - in het licht van de lopende discussie rondom ernstige hinder en gezondheidsschade. Op 30 maart 2021 hebben verschillende medici een raadsadres ingediend⁷ in Amsterdam waarin zij hun zorgen uiten over de gezondheidsrisico's. Ook de pers besteedde ruim aandacht aan dit raadsadres. Meer onderzoek is nodig en tot die tijd zou uw provincie uit voorzorg geen medewerking moeten willen verlenen aan de plaatsing van windturbines nabij woningen.

De Gemeente Amsterdam verwijst vaak naar een rapport van het RIVM als het gaat om gezondheidsschade. Er is weliswaar ernstige hinder bij 9% van omwonenden, maar Amsterdam zegt dat er voor gezondheidsschade geen eenduidig bewijs is. In het RIVM rapport staat echter⁸: “de relatie met slaapstoornissen is plausibel ... Nieuw bewijs laat een relatie zien tussen ergernis en gezondheidsklachten... Het kan een negatieve invloed hebben op welzijn en gezondheid van

⁶ Wij geven in overweging mee een minimale afstand vanaf de gemeentegrens 600 meter te laten zijn. Indien een gemeente toekomstige woningbouw wenst te realiseren aan haar eigen grens blijft met een dergelijke norm gewaarborgd dat er geen windturbine binnen die afstand van woningen staat.

⁷ https://www.parool.nl/amsterdam/artsen-uit-noord-en-ijburg-windmolens-dicht-bij-woongebied-wel-degelijk-riskant~b2f95b17/?fbclid=IwAR3Fifs3ddGaKodbZR3oht6fdCJYn9IOT2KCfFF0b_jCfT-CqluduJW7Uw

⁸ pag. 53 eerste paragraaf in <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2020-0150.pdf>

omwonenden." Als het meest toonaangevende onderzoek in Nederland dit zegt, dan is het onbestaanbaar dit te riskeren met duizenden burgers.

Hoogachtend en getekend,

Rob van der Veer

Woordvoerder geenwindmolensinlandsmeer.nl

media@geenwindmolensinlandsmeer.nl